

KARTA KURSU (realizowanego w module specjalności)

Specjalność nauczycielska z przyrodą (nazwa specjalności)

Nazwa	Uczeń ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi (SPE)
Nazwa w j. ang.	<i>Student with Special Educational Needs</i>

Koordynator	dr E. Osękowska	Zespół dydaktyczny
		Zespół IPSKN
Punktacja ECTS*	1	

Opis kursu (cele kształcenia)

- Zapoznanie z podstawowymi regulacjami prawnymi w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych
- Poznanie najczęstszych przyczyn niepowodzeń szkolnych ucznia
- Poznanie problemów ucznia z dysleksją (dysgrafią, dysortografią, dyskalkulią), nadpobudliwością psychoruchową z deficytami uwagi (ADHD), zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD), zaburzeniami zachowania, zaburzeniami odżywiania (anoreksją i bulimią) oraz wsparcie uczniów szczególnie uzdolnionych

Efekty kształcenia

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
Wiedza	Student zna i rozumie: W01 pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; W02 sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnym	B.2.W4. B.2.W5.
Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności

	Student umie, potrafi: U01 potrafi rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów;	B.2.U5
	U02 . potrafi zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie;	B.2.U6

Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności
		K01 okazywanie empatii uczniom oraz zapewnianie im wsparcia i pomocy K02 profesjonalne rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej K03 samodzielne pogłębianie wiedzy pedagogicznej K04 współpraca z nauczycielami i specjalistami w celu doskonalenia swojego warsztatu pracy

Organizacja														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin				15									x	

Opis metod prowadzenia zajęć

Metody problemowe, eksponujące i podające; wykład, prezentacja multimedialna, film, analiza przypadków; metody aktywizujące, interpretacja przepisów, warsztaty problemowe

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Egzamin praktyczny
W01						X		x					x
W02						X		x					x

U01						X		x					x
U01						X		x					x
K01		X						x					
K02		X						x					
K03								x					
K04		X						X					

Kryteria oceny	<p>Udział w analizach i dyskusji; umiejętność interpretacji przepisów prawa dotyczących pracy z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych</p> <p>Do wyboru: projekt/plan pracy z uczniem (współpracy z nauczycielami i rodzicami): z dysleksją, dyskalkulią, nadpobudliwością psychoruchową z deficytem uwagi, ASD lub innymi trudnościami rozwojowymi lub praca wykonana z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych - prowadzenie z dzieckiem Dziennika Wydarzeń przez 2 tygodnie</p> <p>egzamin</p>
----------------	--

Uwagi	<p>Istota przedmiotu zawiera się w kilku aspektach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znajomości prawa związanego z prawami ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych i obowiązkami nauczyciela w tym zakresie, odpowiedzialności zawodowej oraz umiejętnością interpretacji odpowiednich przepisów; - wiedzy na temat najczęściej występujących zaburzeń rozwojowych i neurorozwojowych u dziecka oraz znajomości metod pracy z określonymi trudnościami rozwojowymi - wykształceniu potrzeby stałej aktualizacji wiedzy i podnoszenia kwalifikacji nauczycielskich
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

- Podstawy prawne funkcjonowania szkoły i znajomość obowiązków nauczyciela wynikających z zapisów prawa, szczególnie zaś Ustawy o systemie oświaty, Karty Nauczyciela, Kodeksu Pracy oraz rozporządzeń MENiS związanych z pracą z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, pojęcia integracji i inkluzji.
- Poznanie specyficznych trudności w uczeniu się i zachowaniu u uczniów z różnymi problemami rozwojowymi, neurorozwojowymi, szczególnie najczęściej występującymi (ADHD, zaburzeniem ze spektrum autyzmu, dysleksją, dyskalkulią), zaburzeniami odżywiania oraz uczniów ze szczególnymi uzdolnieniami, z zespołem Tourette'a, a także z uczniem wybitnie zdolnym.
- Projektowanie działań edukacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- Obowiązki nauczyciela wynikające z opieki nad grupą uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, poznanie technik i metody pracy z takimi uczniami, planowanie pracy nauczyciela, interwencje.

Wykaz literatury podstawowej

Kołąkowski A., Wolańczyk T., Pisula A., Skotnicka M., Bryńska: ADHD – zespół nadpobudliwości psychoruchowej – Przewodnik dla rodziców i wychowawców, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2016

Orłowska – Popek Z., Błasiak-Tytuła M., Dziennik wydarzeń jako technika kształtowania kompetencji komunikacyjnej w sytuacji dwujęzyczności, „Conversatoria Linguistica”, Rocznik XI/2017, Siedlce, s. 157-170.

Potempska E, Kołodziejczyk A: Trening Zastępowania Agresji. Część I. Remedium 2001

Mihilewicz S., Dziecko z trudnościami w rozwoju, Impuls, Kraków, 2001

Dąbrowska A. , Steinborn B. , Zaburzenia zachowania i emocji w zespole Tourette'a, Katedra i Klinika Neurologii Wieku Rozwojowego, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu; Review Papers Child Neurology Vol. 28/2019, nr 57, DOI:10.20966/chn.2019.57.450

J. Wycisk, B. Ziółkowska, Młodzię przeciwko sobie: zaburzenia odżywiania i samouszkodzenia - jak pomóc nastolatkom w szkole, Warszawa : Difin, cop. 2010

Boraczyńska M., Uczeń zdolny - metody pracy, Warszawa, Raabe Spółka Wydawnicza, 2012

J. Cieszyńska, M. Korendo, Wczesna interwencja terapeutyczna, Wyd. Edukacyjne, Kraków, 2007

AKTY PRAWNE (z: www.isap.sejm.gov.pl) – aktualni obowiązujące w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych

M. Mikołajczak., Wspomaganie rozwoju dziecka z autyzmem i zespołem Aspergera 2 . Poradnik dla rodziców i terapeutów, Difin, 2023.
 K. Słupek., Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna, dostosowanie wymagań, Harmonia, Gdańska 2018.
 G. Reid., Dysleksja. Podręcznik praktyka, Harmonia, 2018.
 B. Dyrda., Edukacyjne wspieranie uczniów zdolnych: studium społeczno – pedagogiczne, ŻAK, Warszawa 2012.
 Z. Pomirska., Wygraj z dysortografią. Zbiór ćwiczeń usprawniających umiejętność poprawnego pisania, ZNP, 2007.

Wykaz literatury uzupełniającej

Dobińska G, Cieślukowska – Ryczko A., 2019, Techniki i metody relaksacyjne w wychowaniu, edukacji i terapii, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź
 Molicka M., Bajkoterapia. O lękach dzieci i nowej metodzie terapii, 2002, Wyd. Media Rodzina, Poznań
 Pawliczuk W., Łobodda K. , Nowińska A., Trening Zastępowania Agresji: opis metody, jej skuteczność oraz zastosowanie w praktyce oddziału psychiatrii dzieci i młodzieży, Psychiatr Psychol Klin 2015, 15 (1), p. 33–37.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	2
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	2
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	2
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	1
	Przygotowanie do egzaminu	3
Ogółem bilans czasu pracy		25
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		1